

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

Penningförsändelser
 Till alla platser i Skandinavien försändas med svandens enkla beaktning, och försändas av Statens Vars garanti på lösa gälar.
 Lågsta försändningsavgift 50c. För belopp över \$100.00 speciellt låga avgifter. Angäbilsjetter till alla linjer utställas. Förfrågningar besvaras beredvilligt.
Dahl Steamship Agency
 Tel. 29 011.
 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Dahl Steamship Agency
 Alder skandinaviska ångbåtsagentur i A. Omby för AMERIKALINJEN, AN AMERICAN LINE, AMERIKALINJEN, andra linjer.
 För expedition besök eller tillskriv
eamship Agency
 Tel. 29 011.
 Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 37. (Lösnummer 10 cts.) SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 28 NOVEMBER 1929. (Lösnummer 10 cts.) No. 48.

CANADAS VASALOGER AVHÅLLA DISTRIKTMÖTE I SLUTET AV FEBRUARI 1930.

Distriktmötet förläggas även i år till Winnipeg, där omfattande festligheter planeras i samband med en större medlemsintagning.

Många viktiga och betydelsefulla frågor föreligg.

Vid distriktlogen Central-Canada no. 16 av Vasalodens senaste rådmöte i Kenora beslöt bland annat att förlägga nästa års distriktmöte till Winnipeg, där som bekant 1928 års distriktmöte även ledes avhålla.

Hypnotiserad att gifta sig.

I Paris har helt nyligen avslutats en skilsmässoprocess som pågått icke mindre än fyra år. Historien är så till vida intressant som att den äkte mannen påstått att han blivit hypnotiserad av en släkting att gifta sig. Han hade befunnit sig på ett sjukhus och vederbörande läkare där hade hypnotiserat honom att gifta sig med en av dennes kusiner. Först efter två veckor vågade mannen upp sitt hypnotiska tillstånd och blev mycket överraskad över att han var gift. Den parisiska domstolen har tydligen trots på vederbörandes framställning, frikännt honom från allt ansvar och beviljat skilsmässa.

Farmare skjuten av okänd bandit.

Mystisk affär i närheten av Lockport, Man.

John Gowerluk, en farmare från Ashfield i närheten av Lockport, Man., blev i fredags mitt på dagen skjuten genom högra armen och lungan, då han vandrade genom skogsmark på sin farm. Hovstande blod och nära kollaps lyckades han taga sig hem, där han medvetlos segnade ned, till synes död. Av tillkallad läkare och polis förde han till sjukhuset i Selkirk där man tog ut kulan, som satt kvar i högra lungan. Då han kom till medvetande, berättade han att han ej sett den som skjutit och visade sig ha någon fiende, som kunde trakta efter hans liv. Polisen har framkastat den möjligheten att han blivit förväxlad med villebråd av någon jägare. Hans tillstånd är allvarligt men läkarna anse att han kan klara sig igenom.

Experterna vänta gott pris på canadensiskt vete.

Läget på världsmarknaden tyder på stora köp.

"I belysning av mina erfarenheter från England och enligt de rapporter jag mottagit beträffande vetetiljagningen i andra länder, ser jag ingen anledning till att de millioner bushels canadensiskt vete, som för närvarande finns lagrade, ej skulle kunna säljas för ett tillfredsställande pris innan nästa års skörd," säger William A. Wilson, canadensisk jordbruksrepresentant i London, England, vid sin återkomst till Canada nyligen.

Med sin ingående kännedom om läget på vetemarknaden tvekade Mr. Wilson ej att säga, att enligt hans åsikt hade tiden kommit, då det canadensiska vete, som för närvarande fyller väldiga elevertorer genom hela Vätern, skall flyta mot den engelska marknaden. Han förklarade att statistik som han samlat om vetetiljagningen i världen, pekar på stora upköp av canadensiskt vete innan 1930 års skörd.

"Rapporter från Argentina visa att skörden där är mindre än förra året," förklarade Mr. Wilson. "Det är sant att länderna på den europeiska kontinenten visa ökning, men denna ökning är betydligt mindre än minskningen i Canada."

Runt land och rike.

Ungdom skyldig till mord.

Efter en hel natts överläggning förklarade en jury i Wynyard, Sask., i fredags 17-åriga Nick Pasowetsky skyldig till mordet på sin äldriga fader sistlidne augusti. Pasowetsky dömdes att hängas, men ingen datum utsattes för exekutionen. Domaren Taylor presiderade i rätten.

Född i flygmaskin.

Från New York telegraferas, att ett amerikanskt barn fötts i en flygmaskin. Händelsen, som är den första i sitt slag, äde rum i Florida, där den livande modern gick till våders med ett Fokker-areoplan i sällskap med en läkare och två sjukvårdsskoterskor. Födselen inträffade medan maskinen kretsade över Miami. Då maskinen åter landat, förfes modern och den nyfödda i ambulans till sjukhus.

Kustångare kör upp på en bank.

Kustångaren Cardena, tillhörig The Union Steamship Company i Vancouver, strandade i fredags kväll mitt emot North Pacific i närheten av Prince Rupert, B. C. Detaljerade underrättelser saknas, men fartyget antages ha rullat upp på en grusbank. Två fartyg ha avgrävt för att överföra passagerare och post. Cardena var på väg från Prince Rupert till Vancouver och hade bl. a. 1,700 lädor lax i lasten. Grundstötningen skedde under just inträdd ebb.

Dunning väntas bli utsett till finansminister.

Enligt förslutande från Ottawa är Canadas järnvägsminister Hon. C. A. Dunning komma att utses till finansministerposten. Varken Mr. King eller Mr. Dunning vilja yttra sig om saken, men under deras resa från västern till Ottawa, voro de ofta i konferens. Hon. James Robb bortgång förde det med sig att parlamentets sammankomst blir uppskjuten på kort tid, då den nye mannen för posten måste ha tid att förbereda budgeten.

Mystisk ryttare sökes av farmare.

Innevägnarna i Lintlaw-distriktet i Saskatchewan söka för närvarande efter en mystisk ryttare, som anses hava satt eld på en farmares höstackar och skjutit en annans häst. L. Simko, en farmare boende nio miles söder om Lintlaw, vaknade tidigt en morgon vid att finna alla sina höstackar, innehållande 45 ton hö, i brand. Vid undersökning fann man, att någon ridit upp till varje stack. För ett par veckor sedan blev en häst tillhörig en av Simkos grannar på liknande mystiskt sätt skjuten.

Elektriska stolen omodern.

Det har i många år stått strid kring den elektriska stolen. Somliga ha påstått att den inneburit det lättaste och mest effektiva dödsstraffet, medan däremot andra sagt sig veta, att avrättning med elektricitet är ytterst grym och i varje fall icke fullt tillförlitlig. Nu har emellertid en läkare i Chicago, Dr. Clampham upfunnit ett nytt avrättningsätt, som han gör livlig propaganda för och som man hoppas inom kort skall kunna utstränga den elektriska stolen. Det är avrättning medelst gas. Metoden betecknas som mycket enkel och fullkomligt effektiv och dessutom ytterligt human. Delikventen inspärmas i en speciellt konstruerad cell, i vilken man låter gas under högt tryck inströmmas. Den dödsdömda somnar långsamt in för att aldrig mer vakna. Den gas, som Clampham använder, är fullkomligt neutral och luktlös. Mr. Clampham är till den grad generös, att han anser att delikventerna, om de önska, kunna få gasen parfymrad!

Det tar lång tid att komma in i U. S.

Över 15,000 svenskar vänta: fullt till 1934.

Turk får vänta 2,000 år

Enligt de i dagarna inkomna rapporterna från de amerikanska konsulatena ha på senaste tiden så många ansökningar ingått om passvisum för resa till U. S. A., att det i flera länder skulle dröja en mansålder eller mera, innan alla kunna beviljas. Efter den senaste immigrationslagen i U. S. A. är dock i detta avseende Sveriges ställning förhållandevis gynnsam — något över 15,000 ansökningar föreligger, och då den svenska Årskvoten numera utgör 3,314 personer, skulle det alltså dröja till 1934, innan de alla kommit i väg över Atlanten.

Det land, där det går snabbast för emigranterna, är Tyskland, som har en kvot på 25,957 och ett antal ansökningar på 45,000. Norrmännen och danskarna få vänta betydligt längre än svenskarna: de förra ha en Årskvot på 2,327 och en väntelista med 68,000 namn, och för de senare 5,000 siffrorna resp. 1,181 och 15,000. I Finland slutligen är det ännu större trängsel — där ligga 12,000 ansökningar inne, medan kvotvisum endast är 569.

Södra och östra Europa ha det sämst ställt beträffande utflytningen till grannlandet. Italienarna få bereda sig på en väntetid av 50 år, ryssar, polacker och tjekoslovakerna på ungefär lika lång. Men de turkiska Amerikafararna stå i alla fall i en klass för sig ifråga om emigrationsutsikter. Årskvoten för Turkiet är endast 100, medan ansökningar från 200,000 reslystna ligger inne för närvarande. Om alltså inget ändring göres i den nya immigrationslagen, skulle det ta omkring 2,000 år, innan den sist anmälda turken kan anträda sin resa till U. S. A.

Poolnotiser.

Vetepoolens styrelserapport diskuterad.

Molvor ger upplysningar om världstilgång och antagligt behov.

Vid vetepoolens i Manitoba möte i Brandon har styrelserapporten varit föremål för diskussion. Försäljningschefen George Melvor gav upplysningar tillis dato om tillgången i världen och det antagliga behovet i alla länder. Mötena fördes för lyckta dörrar, men diskussioner och frågor meddelas ha varit mycket inövande och svaren ha i allmänhet vunnit delegaternas godkännande. E. B. Ramsay, förutvarande direktör för den canadensiska vetepoolen och nuvarande ordförande i spannmålskommissionen, deltog även i förhandlingarna.

Förklarar att poolmedlemmarna blivit bedragna.

Propagandan från Grain Exchange i Winnipeg anfalles.

En affisch, som förklarade att the Great West Grain Company rekommenderades av polen att mottaga icke-pool spannmål, uppvädes vid vetepoolens i Saskatchewan 14:de distrikts årliga möte i Kuroki, Sask., av L. P. McNamee, som sade sig hava tagit den från en elevator i Kelvington. Tillfrågad om han hade några bevis för att den föreslagna affischen placerats i elevatorerna av poolens, svarade han: "Inga bevis". På frågan om den påstått för att misakrediterade pool-tjänstemän, svarade han, att den uppsatts för att få en förklaring av pooltjänstemännen.

Veckans Sverigetelegram.

En 90-åring.

Lantmannapolitikern Olov Johnson i Hov fylde förre söndagen 90 år.

Hyllad 70-åring.

Prins Bernadotte hyllades livligt på sin 70-årsdag förre fredagen.

Sjösatt ångare.

Amerika — Mex.co-linjens nya ångare Vasaholm om 7,000 ton sjösattes vid Göteborg i förra lördagen.

Eldsvåda.

En stor mekanisk reparationsverkstad i Husum nedbrann förra måndagen.

Oriktiga deklARATIONER.

Prövningsnämnden i Stockholm har beslutat åtala 72 personer för oriktigt skattedeklaration.

Kajras.

Kajras inträffade förra lördagen vid den nyöppnade trafikleden norr Malarstrand i Stockholm.

Fordbolaget.

Fordbolaget har erhållit stadfullmäktiges bifall till uppförande av en större verkstad i Stockholms frihamn.

Förskingring.

Kassörskan Ingeborg Grafström vid Skellefteå snöisbrosfabrik har erhållits för förskingring av 23,000 kr.

Kreuger-koncernen.

Kreuger-koncernen har ytterligare övertagit försäljningen för Munksjöbolaget och behåller nu 30 procent av den svenska produktionen.

Börsen.

Förra torsdagen rådde allmän häuse på Stockholms börs. Omständningen var enorm. Förbättringen fortsattes på fredagen och lördagen.

Morddrama.

Ett morddrama utspelades förra onsdagen i Grundsvan i Örnsköldsvikstrakten. Hemmansägaren Lindström mördade hustrun genom upprepad slav med en betsmån. Motivet var svartskjuka.

Strejker.

Restaurantstrejken i Stockholm utvidgades ytterligare förra måndagen. Den hotande skogsflittningsarbetarestrejken har avväjts. Parterna ha antagit revideringskommissionens medlingsförslag med två års kollektivavtal.

Storm.

En våldsam storm rasade över hela landet förra tisdagsnatten och onsdagen. Flera skeppsbrott ha rapporterats. Örnsköldsviks kaj underminerades. Många trafikstörningar förekommo och telefonledningarna förstördes massvis. Fiskare förlorade betydande mängder av redskap.

Vid ett tal i favör av 100-procentig vetepool sade Mr. McNamee sig minnas, att år 1923 hade A. J. McPhail, vetepoolens president uttalat sig för 100-procentig vetepool. Talaren beskrevde vetepoolen för att hava givit pengar till ledare, som sedan bedragit medlemmarna.

Hundra procentig kontroll skulle absolut sätta stopp för all korruption förklarade han. Han anförde spannmålsbörSENS i Winnipeg propaganda och sade: "Det är en verklig föredning, att vi ej få mer än 50 procent av spannmålen när poolen varit i verksamhet i sex år."

GEORGES CLEMENCEAU AVLIDER EFTER EN LÄNGRE TIDS SJUKDOM 88 AR GAMMAL.

I döden, liksom i livet, avvisade han all pomp och ståt. Efterlämnade instruktion er att han skulle begravas i en liten skog i sitt älskade Vendee.

Var under världskriget Frankrikes fruktade premiärminister.

Tidigt söndag morgon avled Georges Clemenceau, "segerens fader", Frankrikes premiärminister under kriget, efter en lång tids lidande. Han var vid sin död 88 år gammal, är fyllda av kamp och strid.

Trätugg som autobransle. Stor besparing.

Gasgenerator av helt ny typ.

Under fältmanövern i Södermanland i september deltog en Scania - Vabislastbil, som till det yttre föga skilde sig från andra vägnar av samma typ, men dock demonstrerade en i sitt slag epokgörande nyhet. Bilen drev nämligen med gas från vedbränsle (i form av s. k. trätugg) och är den första bil i världen, som gått med dylikt bränsle.

Som bekant ha såväl svenska som utländska firmor fört i marknaden motorfordon med gasgeneratorer, varvid som bränsle används först lövträkol sedan också vanliga träkol av furu och gran. Vid en uppvisning för någon tid sedan på Ladugårdsgårde visade en känd fransk bilfirma lastvagnar för armébehov av denna typ.

Banbrytande på detta område inom vårt land voro a. b. Motorgas i Stockholm samt Scania Vabis, som gjorde lyckade försök med att inmontera gasgeneratorer på lastbilar och bussar. En olagenhet med träkolbränslet var emellertid att det var ganska svårakomligt, och i många trakter, där inga kol finns, skulle man vara nödsakad att speciellt kola för motorbehov eller frakta kol långa vägar. En annan, dock mindre olagenhet var obehaget att hantera de sotiga kolen samt stybbförlusten vid hanteringen. Chaufförerna voro just icke glada åt detta bränsle. Nu har det emellertid lyckats de energiska uppfinnarna, bröderna K. och H. Widegren i a. b. Motorgas, att ersätta kol med okolat trä samt att i övrigt så fullända apparaturen, att driften blir synnerligen enkel och lättkött. En väsentlig besparing i bränslekostnad har samtidigt vunnits.

Allt slags trä, som är någorlunda torrt, duger. Vanligen användes träavfall, som sönderhugges med maskin i småbitar, s. k. trätugg. Nästan värdelöst avfall från skogsavverkningar, sågverk m. m. duger mycket bra. För säkerhets skull har man emellertid kalkylerat med ett pris av 20 kr. per ton (eller 2 öre per kg.), vilket bör täcka normala kostnader. Träkol är per vikt nära dubbelt så dyrt, men ett medelpris kan ej sättas lägre än 6 öre per kg. — alltså omkring 50 proc. dyrare än trätuggen kan fås nästan var som helst. Ur nationalekonomisk synpunkt är det ju en stor vinst att kunna utnyttja avfallet från skogsavverkningar, sågverk i stället för dyrbart importerat bensin.

En gasgenerator av denna typ har immonterats på en Scania - Vabis 2 1/2 tons lastbil, tillhörig armén. Motorn på bilen har icke ändrats på något sätt, utan är en Scania - Vabis' standardmotor, och den har visat sig arbeta synnerligen väl på gas. Såsom redan nämnts deltog vapnen i arméns fälttjänstövning i Sörmland och funnerade hela tiden utan minsta mankemang till vederbörandes fulla belåtenhet.

Beträffande bränslesträngen kan nämnas, att vid en resa på ca 23 mil (till Linköping) med en körtid av 7 timmar — således ungefär 33 km. i timmen, vilket är ovanligt hög fart för en lastbil — förbrukades allt som allt, mera uppmätt, 135 kg. trätugg. Hade

vagnen körts på bensin, hade minst 50 liter gått åt. Efter ett pris av 2 öre per kg. trätugg kostade bränslet under resan kr. 2.70, medan bensinen skulle ha kostat 15 kr. (efter 30 öre per liter). Besparing alltså över 80 proc. Ur militär synpunkt anses resultatet mycket betydelsefullt, då arméns motorfordon praktiskt taget bli oberoende av bränsletillförsel. Trätugg kan erhållas var som helst och icke annat så upphugget för hand. Men även för allmänna behov är uppfinningen av stort värde. Den kommer att utnyttjas med stor fördel för busslinjer och lasttransporter. Betydande konstruktionsförbättringar ha riorts så att generatorer och reningstuber ta mindre plats och fördrå mindre skötsel. På Scania - Vabis' nya busstyp kan gasgenerator placeras vid sidan om och utanför forarehytten, utan att den kommer utanför vagnens profilinje. Det synes som om Scania - Vabisvapnarna med denna utrustning vunnit ett nytt beaktansvärt försörjning i konkurrens, medan busstrafiken fått en ny kraftig stimulans.

Han var den man, som genom envis egeri och stridbar vilja, föde Frankrike genom krigets svåra år. Hatad och fruktad, älskad och vördad var "tigrern" en alltid omstridd person, om han dock vid krigets slut av ett tacksamt parlament hälsades som segerns fader.

Det mest utmärkande draget hos honom var hans stora enkelhet. Intet avskvde han som uppseende och ceremonier. Ett annat drag var hans stora kärlek till och medömkan med soldaterna, som han kallade "Mina pojkar." Omedelbart efter det döden inträtt, underrättade Frankrikes nuvarande premiärminister André Tardieu, som var en nära vän till den avlidne, familjen om regeringens önskan att griva den bortgångne statsmannen en nationell begravning. Han viste lika väl som familjen, att Clemenceau önskat raka motstånd, och då testamentet önnades och man fick skriftligt därpå, resonerade man Clemenceaus önskan.

Han begravas med samma enkelhet, som de millioner soldater, som stupat under kriget, i en skog nära Monchamps i hans älskade Vendee. Men samtidigt gavs dock beslut med "att i beständ kanon", vilket var lika många skott som den 11 november 1918. Denna salut besvarades samtidigt av alla batterier i Frankrike och dess kolonier och av alla dess krigsfartyg, i vilken hamn eller på vilket hav det än befann sig.

Naturkatastrof på Newfoundland.

I måndags i förra veckan drog en serie jordbävningar längs den atlantiska kusten från Long Island Sound upp till Newfoundland. I vissa delar av Newfoundland voro dessa jordstötningar särskilt häftiga. Efter jordstötarna följde en väldig flodvåg, som slog in öve kusten och svepte allstr med sig i sin väg. Stränderna bröddes med krossade hus, bryggor och fiskebåtar. Telegraf- och telefonkablar förstördes, vilket hade till följd att all kommunikation avbröts.

Hittills äro 29 döda kända, men enligt okontrollerade uppgifter uppgår antalet dösoffer till 40. Det kommer att taga åttiofem dagar innan de hemlösa bli förödda med tak över huvudet.

Enligt okontrollerade uppgifter uppgår antalet dösoffer till 40.

Det kommer att taga åttiofem dagar innan de hemlösa bli förödda med tak över huvudet.